

Leto IX. (Vol. IX.)

OCTOBER 20th 1917.

ŠTEV. (No. 20.)

"Ave Maria" izhaja vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s prilogo "Slovenska Žena".

EUKRATIDA.

K. o. f. m.

(Dalje.)

UPERCIJ je nenadoma zapustil Milan, poročali so prijatelji Kastovi Maksimijanu. "V kolikor smo mogli izvedeti odšel je v Salonike".

"Lupercij v Salonike? Po kaj pa tja? — Najbrže ste napačno izvedeli. Morda je rekel, da gre v Salonike samo radi tega, ker se je bal mojega preganjanja".

"Škoda res, da si ga pustil zbežati. Še tebi je nevaren! Ne misliš da je šel k cesarju da te tam začrni?"

"Da! Maščeval se bode nad teboj, ker si ga hotel preganjati in pred sodbo postaviti. Ti ga ne poznaš!"

"Kaj mi pa more? Jaz nisem odvisen od Deoklecijana? Jaz sem sam svoj gospod!"

"Da, božanski vladar, res je! Ti si

mogočen in se ni treba bati. Toda veš, kaj se godi sedaj v Salonikih! Veš, da se misli Deoklecijan odpovedati vladi! Veš da bode toraj sprememba v celi državi. Toraj ti vendar lahko povzroči težave, če ti prav ne bi mogel škodovati!"

Tako so sovražniki Lupercijevi, Kastovi plačani prijatelji ščuvali Maksimijana v jezi, da niso mogli pri Maksimijanu o pravem času doseči njegovo popolno uničenje.

Maksimijan je bil boječ človek in se je dal rad pregovoriti. V začetku ni maral veliko za vse te besede. Pozneje je pa le začel misliti, da mu bi znal Lupercij biti kolikor toliko na poti.

"Veš, kaj je tvoja dolžnost, vladar?" so mu govorili. "Na vsaki način moraš doseči, da bode na cesarjevem dvoru nemogoč".

"Da, vladar, tega ne pomisliš, da je Lupercij tudi pri vojakih priljubljen, da ga vojaki obožavajo. Kaj pa če je ta hinavec šel, da si pridobi vojaštvo za se? Potem se pa le pripravi. Lupercij je časti željen! Saj veš, kako je sedaj vojaštvo! Dioklecijan se naj odpove, vojaštvo bode pa Lupercija izvolilo za naslednika".

In Maksimijan je vrjel!

Sklenili so, da bode Maksimijan poslal posebnega odposlanca k Deoklecijanu, ki ga bode svaril pred Lupercijem?

"Na gromado ž njim! Tak izdajalski človek ne zasluži družega!"

"Veš kaj, pošlji za njim morilca, ki mu naj porine nož v njegovo kletno srce! Kaj bi se še dalje ubijali ž njim! Ne zasluži pes tega!?"

"Bravo! To bode najbolje!"

S prvo ladijo ki je odplula iz Venecije so se odpeljali najeti morilci, ki naj izvrše ta sklep pri priliki.

Nekako tri tedne je bilo razločka med prihodom Lupercijevim in med prihodom njegovih morilcev v Saloniki.

Lupercija so našli že kot ljubljenca cegalega dvora. Kot pobratim Konstantina je našel povsodi prisrčen sprejem. Ko se je pa še izvedelo o njegovih junaških činih izza zadnjih bojev z Teutoni ob Donavi, ga je vse častilo in slavilo.

"Lahko je ponosen Maksimijan, da ima take junake kakor si ti", hvalil ga je Deoklecijan, ko mu je bil predstavljen in je čul o njem. Tudi junaški nastop in neustrašena možatost njegova je Deoklecijanu imponirala.

"Dobro, da si prišel!", mu je rekel. "Tudi jaz potrebujem takih-le junakov. Ostani pri nas!"

"Ne morem, božanstveni vladar. Prišel sem samo za malo časa k svojemu prijatelju Konstantinu, da si med tem časom pokrepim svoje zdravje".

"Morda si pa še premisliš. Ostani dolgo časa pri naš, morda se ti še prikupimo. Konstantin skrbi, da se naš prijatelj Luzitanec ne bode dolgočasil".

"Hvala ti, vladar, za naklonjenost!"

pokloni se mu Lupercij.

"Tudi ne pozabi, da jaz rad večkrat vidim svoje junake pri sebi! Da se me toraj ne boš izognil".

"Hvala ti, vladar. Dober si do mene, svojega služabnika?"

"Ne, Lupercij, služabnika! Junak je prijatelj".

Vsi navzoči so zavidali Luperciju veliko milost, s katero ga je cesar sprejel. Kaj takega se je pri Deoklecijanu redko kedaj zgodilo.

"Srečen si Lupercij", rekel mu je ves vesel Konstantin. "Kako milostno te je sprejel! Pridobil si njegovo naklonjenost. Kakor nalašč. Sedaj pa treba previdnosti in modrosti in vse se bode doseglo".

Veliko sta občevala Konstantin in Lupercij. Pogosto sta pa skupaj odšla v preprosto hišo, ki je stala prav v kotu mesta, v najbolj beraškem koncu. Tam ju je sprejemal prijazno častitljiv starček z dolgo sivo brado in živim pogledom. Dolgo so navadno sedeli skupaj in se pogovarjali napol glasno, kakor bi se bali, da bi jih morda še stene ne čule. Pogosto se jim je pa pridruževal še krepek mlad človek, visoke postave, s črno brado in pazno sledil pogovorom.

"Da, veliki časi se bližajo", je rekel častitljivi starček pri neki taki priliki. "Upajmo, da je blizu čas, ko bode zmagal križ nad temo poganske zmote!"

"Znamenja vsa kažejo tako!"

"Da, prav imaš sin. Bog je dober. Dovolj krvi je prilete! Dovolj je zalita setev Gospodova z mučeniško krvjo! Dovolj je preskušeno zlato svete vere v ognju preganjanja. Dan se bliža".

"Upajmo vsaj!" pripomni Konstantin.

"Ne! sin moj, je že tukaj dan rešenja! dan svobode!"

"Čudom se čudim", pravi Lupercij, "ko vidim, koliko je kristjanov tu na samem dvoru največjega sovražnika vere."

"Dober je Gospod! Resnica je močnejša kot zmota, dan močnejši kot noč. Ljubezna močnejša kot sovraštvo. Nekaj ča-

sa vedno zmaguje krivica in laž. Potem pa se mora umakniti hčeri nebeški — rešnici. Bog mora biti! Za dobro se je treba vedno boriti! Da, biser se mora obrušiti, drugače se ne sveti. Vkljub strašnemu preganjaju Deoklecijanovem naša sv. vera še nikdar ni tako bujno rastla in cvetela, kakor cvete sedaj, hvala Gospodu Jezusu! Treba samo še pomoči od vpljivnejših oseb, da sedaj dobimo na tron moža, ki bode že pod vpljivom žarkov božjih naukov našega Gospoda! K temu pa vidva veliko lahko pomoreta. Ti Konstantin si tukaj sicer talnik, v poročstvo za svojega očeta, vendar ljubljeneč si dvora. O tebi Lupercij sem čul kako ljubeznjivo te je sprejel cesar. Sedaj treba ta vpljiv samo potrditi in dosegljo se bode".

"Toda oče, ne pozabi, da so tudi nasprotne moči močne in tudi delajo z vsilo, da bi dosegli nasprotno!"

"Vem, vem, otroka! Toda Bog je močnejši kot hudič! Ne bojta se! Bog vaju bode podpiral. Molitve tisočev spoznavalcev se dviga dan na dan proti nebu kot obupni klic preganjanih otrok k svojemu očetu za rešitev! Ne bojta se, na delo!"

Tako so sklepali, kako in kaj bi porabili svoj vpljiv, da bi Deoklecijan izbral mesto sebe naslednika, ki ne bode več kruto preganjal kristjane radi njih vere.

Med tem sta pa delala, kjer sta mogla in kolikor sta mogla, da bi dosegla svoj cilj. In nista bila sama. Kakor je škof Dionizij povedal, kajti to je bil oni sivi starček, bilo je število kristjanov v najbližji bližini Deoklecijana veliko. In vsi so delali skupaj in vpljivali na Deoklecijana, kolikor so mogli.

Ko sta pa Konstantin in Lupercij tako hodila po mestu pa nista opazila, kako jima nekdo vedno sledi v gotovi razdalji. Enega koraka nista naredila iz palače, da ni nekdo kakor slučajno prišel in šel počasi za njima.

"Vedno sta skupaj! Nikdar ni sam", pravi v neki gostilni nekoč mlad človek,

svojima dvema tovarišema, ko je stopil v sobo.

"Treba ga bode počakati kak večer in ako bosta dva, naj pa oba gresta!"

"Pa kdo je ta mladi človek, s katerem sta tolika prijatelja?"

"Danes sem izvedel. To je Konstantin, sin Konštancija Klora, vojaškega poveljnika rimske Maksimijanove vojske v Galiji".

"O, to je ta, s katerim sta bila v vojski ob Donavi skupaj".

"Da, da!"

"O, tega ni škoda! Kar po njem!"

"Da, tega bom jaz skušal zadeti! Do ročaja mora nož v njegovo srce".

"Danes zvečer se nam nudi lepa prilika. Zapazil sem, da gresta skoraj vsaki večer že v temi v neko hišo v beraškem delu mesta. Neki starček tam stanuje in tega obiskujeta".

"Kaj pa če je to kak kristjan? Ali bi ne bilo bolje to izvedati in ju potem naznani? Tako bode za Kasta še večje veselje, ako bode oholi Lupercij umorjen kot preziran kristjan!"

"Da, toda le prevelik vpljiv imata na dvoru. Težko se bode dalo kaj doseči".

"Sicer vam pa povem, da sem jaz že naveličan skoraj tri leta laziti za njimi. Kast se, vem, že jezi na nas, da smo za nič. Kaj bi se obotavljali. Nož v srce pa bežimo nazaj!"

"Prav imaš!"

"Dobro toraj danes večer?"

"Da! danes večer!"

Tako so sklepali trije morilci v gostilni prav po tihem, da bi jih kdo ne čul in natančno določili ves načrt, kako bodo umorili oba, Lupercija in Konstantina. Ko se je tema naredila, so se pripravili za odhod, da bodo lahko bežali, ako bi jih kdo imel na sumu in odšli so vsak na svoje določeno mesto, da počakajo svoje žrtve.

Lupercij in Konstantin sta ravno odvečerjala in se sprehajala po vrtu in se šalila. Prav nič nista slutila, kako nedaleč od njiju stanovanja preži šest oči in troje mečev, da ju uniči!

"Ali greva nocoj k škofu Dionizu? Objubila sva mu, da prideva".

"Dobro pa pojdiva! Želim videti zlasti njegovega tovariša Paula! To ti je duh!"

"Da, krasni mladenič je!"

In odšla sta v palačo, da se pripravita za večerni izprehod. Ko sta si svoje togī lepo uredila odšla sta mirno in nič hudega sluteč po navadni poti.

"Veš kaj, pojdiva, danes malo bolj na okrog" spregovori Lupercij, ko ste šla molče par korakov od palače po ulicah.

"Pa pojdiva!"

In obrnila sta se in šla po popolnoma drugi poti.

"Kakor nalašč sta danes prišla čisto po drugej poti", šepnil je eden izmej morilcev, ki je čakal blizu Dionizijeve hiše.

"Pa veš, da sta tam?"

"Da! Videl sem ju oba prav dobro, ko sta šla v hišo".

"Samo da sta tam. Če ju nismo tja grede, ne uideata nam pa sedaj. Bo še boljše".

In nestrpno so čakali morilci na svoji žrtvi.

Daleč, daleč tam v Luzitaniji v globoki temi podzemski ječi, sta pa ravno ta čas klečala na mrzlem kamenju, sivi starček — Oteomero in mlado dekle — Marcela. Zavživala sta svojo borno večerjo. košček trdega kruha in par požirkov vode, in se med tem pogovarjala o marsičem, največ se je pa vrtil pogovor o ljubem Luperciju.

"O, ko bi on vedel, kje sva!"

"Težko, če je še med živimi!"

"Naj bode kjer koli, moliva zanj! Moliva, da bi tudi on našel to največjo milost sv. vere!"

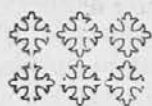
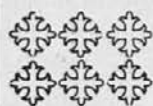
In pokleknila sta, da opravita svojo običajno večerno molitev.

"Gospod, reši ga! Gospod, varuj ga! Gospod blagoslovi ga!" sta molila in ta goreča molitev se je kot prijetno dišeče kadilo dvigala proti Bogu. Ali more Božje očetovo srce tako molitev prezreti?

(Dalje prih.)

Jezus obsojen k smrti.

Križ pod lipami.

F. V. P.

(Dalje).

ATARINA, kaj delaš, bodi pametna in vzemi denar", je prigovarjal Kolar in pobiral po tleh raztresene bankovce, "obžalovala še bodeš, če ne vzameš".

"Pojdite že enkrat ven iz hiše, kajti če pride sedaj domov moj mož, se vam ne bo dobro godilo. Vse mu povem!"

Grem, ali povem ti, da boš še sama rada prišla za menoj", je jezno zažugal Kolar in zaloputnil vrata za seboj.

"Moj Bog, kako me obiskuješ", je zastokala Katarina, ko je bila sama. "In sedaj še ta dogodek zadnji večer pod to streho. Še sedaj se tresem, tako me je ta hudobnež prestrašil". Naslonila se je na mizo in premišljevala, kam bode šla drugi dan z otroci, kje bo dobila za nje streho.

Kar jo vzdrami šum na vasi in začuje se klic: Ogenj, ogenj! Gori!

"Bog nas varuj in sveti Florijan", je vskliknila uboga žena in hitela k oknu. Figeljevi hlevi so bili v plamenih. Grozno je požiral ogenj ponosno poslopje, in slednjič se je prijel še hiše. Ljudje so hiteli od vseh strani, toda na gasitev niti ni bilo misliti. Branili so in polivali druga poslopja, da se jih ni prijel ogenj, kajti bila je v nevarnosti cela vas.

"Čudna so božja pota", je nehote vskliknila Katarina, "kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Skopuh oderuški je hotel nas postaviti na cesto, sedaj mu je

Bog sam dal okušati, kaj se pravi biti brez strehe. Toda kje je vendar Peter, da ga še sedaj ni domov? Že davno bi moral priti".

Dolgo je stala pred hišo in gledala švigajoči plamen in žareče iskre, ki so utrinjale visoko v zraku, med tem se je pa večkrat ozrla na streho, če ni kaka iskra padla na njo in bi kje začela goreti. Rada bi šla bliže pogorišča, toda bala se je za otroka. Že je pojenjaval visoki plamen, kar opazi, da se približuje gruča ljudi. V svitu ognja se je blestel bajonet. Kaj more to biti, si je mislila, toda le prekmalu je zvedela, čemu je ta gruča ljudi šla naravnost proti koči. Orožnik, katerega je spremljal nočni čuvaj Matija in več radovednih vaščanov, je privedel uklenjenega Petra.

"Jezus! Kaj se je zgodilo!" je obupno vskliknila žena in planila k Petru.

"Poglej tja", se je oglasil Matija, "on je zažgal Figelnu, na svoje lastne oči sem videl in mlinar Kolar ga je tudi videl".

"Matija, ne laži, ker me nisi nikdar videl. Saj še doma nisem bil".

"Peter, povej, prosim te, saj nisi — —" je prosila žena.

"Bog je moja priča, da nisem!"

Tiho! je zarežal orožnik, tu ni čas za prerekanje, to se bo dokazalo drugje", in odpahnil je jokajočo žensko, da se je ootekla.

Med tem je pritekla Ivanka, ki je zvedela na vasi, da je orožnik odvedel očeta

in da ga dolže požiga pri Figelnu in vsa v solzah je padla pred orožnikom na kolena in prosila, naj se usmili in ne odpelje očeta, ker ni požigalec. Seveda so bile njene prošnje zaman.

"Ne jokaj, Ivanka, moja nedolžnost se bo izkazala in kmalu se vrnem. Tolaži mamo". Hudo nas poskuša ljubi Bog. Molite za mene obe z materjo."

"Orožnik ni rekel nič, samo mislil je, ali je res ta človek nedolžen ali se zna tako hliniti, kdo ve?"

Orožnik in Peter sta izginila za ovinikov. Nočni čuvaj Matija je pripovedoval ljudem, ki so se zbrali okrog njega, kako je videl on in mlinar Kolar bežati Ulčnika iz Figelnovega hleva, kjer je kmalu za tem začelo goreti.

"Saj ste videli, kako sva gasila, pa je bilo prepozno, preveč je bilo že ognja", je potrdil svoje pripovedovanje.

"Kdo bi si bil mislil, da bi bil Peter tega zmožen", omenil eden izmed vaščanov.

"Čudno res! To je storil iz jeze, ker ga je Figel tako daleč spravil, da mu bo jutri prodana koč. Ej, Figelnu priti v roke ne želim niti psu", je modroval drugi.

"Škoda Petra, da se je tako daleč spozabil, ne mislil bi kaj takega o njem za ves svet", pripomni tretji.

"Figelnu se je pa tudi prav zgodilo", je rekel shujšan dninar, katerega je tudi Figel pognal iz posestva. "Bo vsaj vedel kako je revežu brez strehe".

Tako so se pogovarjali nekaj časa vaščani, ki so se zbrali pred Petrovo koč, vsem brez izjeme se je pa smilila uboga Katarina, katero je Ivanka pomočjo nekaj žensk spravila v hišo.

Matija je pa neopažen odšel nazaj proti vasi v županovo krčmo.

"Pojdimo domov!" se oglasi eden, "jutri bo treba na delo".

"Saj je že jutro, kmalu se bo dani-
lo, toda treba bo malo počitka. Lahko
noč!"

"Lahko noč! Nevarnosti sedaj ni več".

in razišli so se vsak proti svojemu domu.

V koči ste plakale v objemu ob stari mizi mačeha in pastorka in se tolažile, otroka v postelji sta spala tako mirno, brezskrbno kakor bi se nič ne zgodilo, saj nista vedela, kaj je na svetu gorje.

* * *

Na dražbi je kupil mlinar Kolar Ulčnikovo koč. Katarina je pospravljala svoje borno imetje, pomagala ji je Ivanka, kateri je županova žena dovolila, da je smela prebiti celi dan pri materi. Rada je imela pridno in delavno deklico in ker je bila tudi dobrega srca, jo je globoko v srce zadela žalostna usoda kočarjeve družine. Ponudila je tudi da se naj za nekaj časa preseli mati z otroci k njim, dokler se kako primerno stanovanje ne najde. Toda Ulčnikovka je odklonila vsako pomoč, češ, da ne more bivati več v vasi, kjer bi jo hudobni ljudje imenovali požigalčevo ženo in s prostom kazali za njo.

Naložila si je na rame nekaj bornih cunj zavutih v veliko zimsko ruto, prije-la starejšega otroka za roko, najmlajšega je pomagala nositi Ivanka — in odšli so iz koč. Še en pogled na bivši mirni domek, še en težki vzdih, potem so nadaljevali pot proti Bistrici. Tam je skušala najti pri svoji nekdanji prijateljici Terzi, vsaj za nekaj časa streho.

Na vrhu, od koder se je videlo daleč okrog so stale tri košate lipe, kateremu so že pradedje dali ime: "Pri treh lipah", je stalo ob križpotu že razpadajoče razjedal znamenje; nihče se ni pobrigal, da bi ga opravil. Ob tem znamenju so se vstavili. Mati je rekla Ivanki, naj se vrne, ker bi jo gospodinja pogrešala, češ, bomo že prišli do večera v Bistrico, po dnevi bi me tako bilo sram priti v domačo vas, ker je že gotovo tam vedo, kaj se je zgodilo z očetom.

"Predno se pa ločimo, pokleknimo pred ta križ in molimo, da se nas Križani, ki ve za naše gorje, usmili".

(Dalje prih.)

Poduk slovenščine v naših šolah.

K.

Kdor materni jezik zaničuje
tudi svoje matere ne spoštuje.

Tako pravi naš slovenski narodni pregovor. In to po pravici. Kako bode kdo spoštoval svojo mater, ako se pa sramuje jezika, narodnosti svoje matere.

Naša slovenska ameriška mladina se bode poangleščila, ali recimo raje po amerikančila. Otroci govorijo med seboj samo angleško. V šoli se uče samo angleško. Kaj čuda, da jim gre angleščina veliko lažje, kakor slovenščina. Zato je utopija misliti, da se bode slovenska, ali kaka druga narodnost ohranila v Ameriki. Noben narod v Ameriki si ni toliko prizadejal, da bi bil ohranil svoj jezik in svoj dah svojim potomcem, kakor so si ameriški Nemci. Vsaka nemška župnija je imela preje svojo župnijsko šolo, kakor svojo cerkev. Toda po tretjem rodu, ali se je ohranila nemščina? Ne! Po vseh nemških cerkvah se upeljuje vedno več in več angleščine, ker mladina nemščine več ne razume. Toliko hitreje se bode pa poamerikančila naša slovenska mladina, ker nimamo toliko svojih šol, kolikor so jih imeli Nemci.

Vendar pa ali naj mi radi tega popolnoma opustimo učenje slovenščine v naših šolah in po naših slovenskih hišah?

Pogostoma srečujemo slovenske američanke, ki ne znajo prav nič slovenski. Razumejo že še za silo, ker mati ne zna družega kakor slovensko. Toda, ako poskušajo govoriti, pa lomijo tako, da se jim pri vsakem "r" hoče jezik zlomiti.

Taki stariši se opravičujejo, da niso naučili svojih otrok več slovenščine, češ, "saj je nebodo nikdar potreboval. Ako

bi pa kdaj šli v stari kraj, se je bodo pa že doma naučili".

Tudi več slovenskih čč. gg. duhovnikov, kakor tudi slovenskih veljakov, je prepričanja, da je "nespamet mučiti otroke z slovenščino". Da, čuje se pogosto celo prepričanje: "Prej ko se Slovenci poamerikanijo, bolje bode za nje!"

To svoje prepričanje utemeljuje s tem, da kažejo na veliko posirovelost slovenskih Amerikancev, ki je tako zelo nasprotna ameriškemu duhu, da kažejo na podlo in propadlo slovensko časopisje, katerega je bolje, da ga otroci ne čitajo in se tako ne zastrupljajo z njim. Saj že žalostni slabi izgledi in žalostno družinsko življenje, v katerem so revčeki vzgojevani ne more biti brez slabega vpljiva na celo njih prihodnje življenje.

Da so vsa ta prepričanja utemeljena, da je to res, kdo bi si upal zanikavati! Da, pomilovanja vredni so naši slovenski ameriški otročiči po večine slovenskih hišah. Samo jesti in piti in uživati, to se jim kaže kot edini cilj in ideal življenja — kakor pujseka v hlevu. Da bi pa te razmere, vsi ti uzroki bil dovoljni uzrok, da bi se slovenščina popolnoma prezrla in bi se naši otroci takoj popolnoma poamerikanili, pa odločno zanikavamo in jim odločno ugovarjamo.

Mi si upamo trditi: da je velika krivica za otroke, za stariše, za naše ljudstvo, za našo državo in za našo vero, ako se otrokom ne da pouka v slovenščini, da je sveta dolžnost katoliških slovenskih starišev, slovenskih duhovnikov in zlasti naših katoliških šol, da uče slovenščino.

Dokazov za to našo trditev imamo dovolj.

(Dalje prihodnjič.)

ŠOLA IN DOM.

K.

Johnček je poreden deček. Sinček-edinček svojih starišev. Mamica ga ima rada, da bi ga same ljubezni kar pojedla.

Da ima Johnček mala nebesa na zemlji, je umljivo.

Vsi v družini mu morajo streči kakor kakemu kralju.

Vse mora dobiti, kar le hoče in kadar hoče.

Gorje sestrici, ako zajoka Johnček pred njo. To jo bode mamica napodila, da si drzne Johnčka razžaliti, kdor namreč Johnčka razžali, mamó samo razžali.

Johnček ima tudi svoje muhe! Jezljiv je, da je le kaj! Vse hoče imeti! Vse videti, vse vedeti. Ko tuj človek pride v hišo, Johnček največ govori in tudi ve največ povedati, žlobudra in žlobudra, kakor papagaj: Mamici se srce taja veselja nad modrostjo Johnčkovo.

"Tako je pa "brihten" naš Johnny, da jih je malo takih", se pobaha rada ljubeča mamica.

Johnek gre v šolo. Joj, to vam je veselja! Kako ponosno ga pelje mamica v šolo.

Toda učiteljica pa ne vidi v Johnku ravno tako strašno velikega modrijana. Tudi angelček se ji ne zdi.

"Parkeljček" mu je rekla, da je. Nagaja ji, kjer ji more! Svoje glav je! Len je! Nobene šolske naloge ne naredi, ali vsaj ne naredi dobro, uči se jako slabo, kajti ko pride iz šole revček se mora vendar iti malo preskakati na ulico, od kodar ga ni po cele ure. "Ej, otrok je! Kaj mu hočete", zagovarja ga mamica.

Toda, učiteljica in tudi Father ne morejo več mirno pred njim potrpeti.

Začno ga materi tožiti. Naštevajo ji

njegove grehe. Ko vse to nič ne pomaga, kaznujejo ga.

Sedaj je pa ogenj v strehi.

Mamici že to nikakor ni bilo prav, da bi Johnček imel res, kake napake, da bi nič ne znal i. t. d. Toda da so ga pa kaznjevali? Naka, tega pa ona ne trpi.

Bila je huda, kregala se je, zmerjala sestro, zmerjala Fathera, da so krivični i. t. d.

In ko se je pa to le ponavljalo in ponavljalo in je Johnček videl, da mamica "ž njim drži", bil je zato še bolj poreden. In — — —

"Johnek gre v publično šolo. V katoliški šoli ne uče nič drugega kakor katekizem. Sestre nič ne znajo. Father otroke tepo! Pa še plačevat treba! V publični šoli je vse boljše".

Johnek je rasteł vzgojevan v publični šoli. Mamica je marsikako solzico prelila, ker Johnek je bil v publični šoli ravno tak, toda zmodrila se ni.

Johnek je 14 let star. Izdelal je komaj 6 razred. Sedaj pa noče več šolo.

Mamica ga da na delo.

Johnek dela en teden. Pride pondeljek, Johnek noče več na delo. Delo je pretežko. "Bos" je presiten. Johnek se potika po mestu po cele dneve.

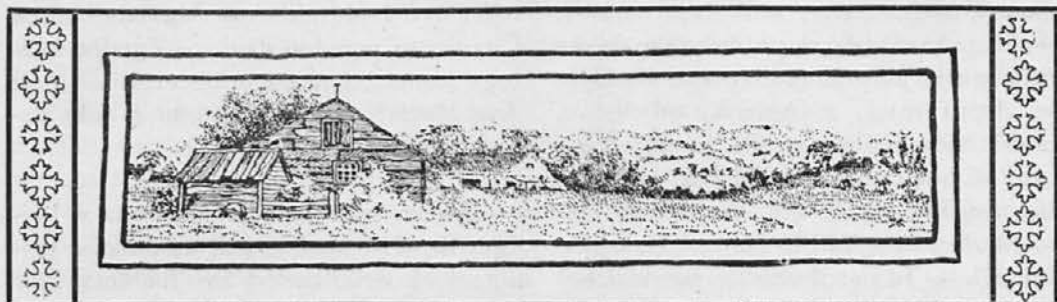
Johnek dobi drugo delo. Zgodi se enako. Dobi tretje delo. Enako.

Danes je Johnek "bum". Na mestnih "cornerjih" ga vidite. Mame nima prav nič rad. Zmerja jo in zaničuje. Mama joka in trpi. Lasje ji sive.

Dom in šola nista delovala skupaj.

Prevelika ljubezen matere je pokvarila Johnu življenje.

Iz Slovenskih Naselbin.

Sv. misijon v Bridgeville se je vršil od 23. do 30. septembra. Med sv. misijonom so prišli pomagat Rev. J. Mertel in Rev. J. Verhunc iz Pittsburgha in Rev. J. Zacharsky iz Canonsburga, Pa. — Slovesen sklep sv. misijona je bil dne 30. sept. popoldne ob 4. uri, katerega se je udeležilo tudi veliko Pittsburžanov. — Bridgeville je težka župnija. Ker ni druge slovanske fare v okolici spadajo v to cerkev tudi Slovaki in Poljaki, g. župnik Rev. A. Moder se zelo trudi in veliko žrtvuje, da bi ustregel vsem in vse zadovoljil. Tudi je župnija jako raztrešana. Iz Traveskyna na pr. imajo farani do cerkve skoraj 5 ml. — Sv. obhajil je bilo celi teden okrog 500. — Med misijonom se je ustanovilo možko društvo Najsv. Imena in žensko krščanskih mater. — Bog daj svoj blagoslov!

Nas je že nad štiri tisoč! — Koga? — I no, koga? — Naročnikov Ave Maria! — Ali ni to veselje? Da, je! — Kajneda, naročnik, da si tudi ti ponosen da si ud te velike Marijine družine — družine Ave Maria. Štiri tisoč — to je lepo število! — To pa pomeni najmanj 20.000 čitateljev.

Veste kaj, naročniki? — Z januarjem nastopimo 10 letni svoj jubilej. Ob tej priliki bomo izdali posebno krasno jubilejsko številko, veliko lepšo, kakor je bila naša zadnja majeva. — To bo dar A-

ve Maria svojim naročnikom? — Kaj boste pa vi, naročniki, dali listu za ta slavnostni mesec? — Veste, kaj si edino želimo? — Da bi nas do tedaj bilo 10 tisoč. Dva krasna jubileja bi to bila. Desetletni jubilej **lista** Ave Maria in desetletni jubilej **naročnikov** v njih številu. — Seveda si pa tega nikakor ne upamo pričakovati. Kdor preveč zahteva, ne dobi nič. Bomo pa še mi ponižnejši! — Dobro! — Veste, dragi naročniki, zato bomo pa popolnoma zadovoljni, ako jih do tedaj dobimo samo polovico — pet tisoč. — Tako bode januarja list obhajal cel jubilej, naročnikov pa polovični. Na delo toraj!

Teden pred praznikom Brezmadežnega Spočetja, to bo od 1. do 9. decembra bomo naredili tekmo za nabiranje naročnikov. Za to tekmo pričakujemo, da nam boste naročniki toliko pomagali, da bomo imeli dne 8. decembra na praznik Marijin, 5.000.

"Da, pet tisoč nas mora biti 8 decembra", reci tudi ti, dragi čitatelj. Skleni že danes, da bodeš k temu pripomogel tudi ti po svoji moči. — Živio! Z Bogom in Marijo za narod!

"Toraj je zaspal, bolje vsljed vladnega pritiska moral zaspati "Slovenski Narod", oziroma list, ki je ukradel to ime in ga po krivici nosil. Hvala Bogu! Ta

smrt je častna za te, mili moj narod, ker si pokazal, da si ne daš tako lahko vsakemu sleparju metati peska v oči in se slepiti ravno v Ameriki od listov, kateri bodo največ storili za narod takrat, ko bodo prenehali izhajati in kateri bi zaslužili, da bi jih narod tako izpostil, da bi poginili in šli za "Slov. Narodom". — Ta list je smrtno sovražil naš list "Ave Maria". Grdo je zmerjal našega urednika. Ščuval je Brooklynske župljane proti njemu. — No, sedaj ga ni več! Ave Maria pa še obstoji, hvala Bogu in je pred kratkim prekoračil število štiri tisoč v naročnikih. — Rojaki, le pazite! Za tem listom bodo prišli tudi še drugi preje ali sleje. Kolikor bomo ljudem odpirali oči, toliko manj bode sleparjev med nami, toliko hitreje bode prišla med nas nazaj zopet sloga in bratska ljubezen. Dal Bog, da bi bilo to kmalu! Ave Maria bode posvetil temu cilju vse svoje sile in moči.

Vse slovenske šole po celi Ameriki so že upeljale naš "Abecednik", v veliki večini tudi naš "Katekizem", izvzemši ene šole: v **Clevelandu, O., svetega Vida**. Zato se stem javno obračamo še na tega č. g. župnika, voditelja te šole, s ponižno prošnjo, da ga upelje še on. Ti dve knjigi sti nas stali pol leta velikanskega truda in veliki finančni riziko, da smo b. l. 2 meseca skoraj čisto na koncu, zadolžiti smo se morali, da smo se rešili. Zato mislimo, da imamo pravico pričakovati, da se nam to delo in te žrtve pripoznajo s tem, da **vse slovenske šole** uvedo obe te dve knjigi, da dobimo tako vsaj dve tretjini finančnih žrtev nazaj, eno tretjino pa radi za narod žrtvujemo. Mislimo pa tudi, da to zaslužimo in da je dolžnost naroda, zlasti slovenske duhovščine, da pozabi pri tem vse drugo, in gleda samo na dobro, ki je bilo s tem storjeno in nam **pripozna** to delo in žrtve in ga splošno upelje.

— Za prihodnje šolsko leto bi namreč radi priredili že II. čitanko, za višje raz-

rede, ako bode šlo, ker Abecednik brez Čitanke ni popolno delo. — Zgodbe svetega pisma bomo pa priobčevali v "Mali Ave Maria". — Tako bi bilo za silo poskrbljeno za slovenske šole.

Zvečer, po sklepu sv. misijona v Bridgeville, Pa., imel je naš urednik še pridigo v slovaški cerkvi Sv. Joahima, kjer je župnik naš rojak Rev. Josip Vrhunec. Pod vodstvom tega gospoda je župnija krasno napredovala. Mično cerkvico so morali že povečati in sedaj naredi krasen utis. Imajo že tudi \$30.000 nabranega za novo šolo, katero nameravajo začeti zidati prihodnje leto. Bog blagoslovi delo našega rojaka č. g. Verhunceca!

Zahvala: G. Ignacij Podvasnik mi je ob času misijona v Bridgeville, Pa. tako ljubeznjivo postregel in me peljal s svojim avtomobilom iz Pittsburgha, v daljni Bridgeville in zopet nazaj, da se čutim dolžnega, da se mu tukaj javno zahvalim. Bog Vam plačaj. — **Rev. K. Zakrajšek O. F. M.**

Rev. J. Zacharsky, župnik cerkve sv. Patricija v Canonsburgu, rodod Poljak, se je zavzel z velikim zanimanjem za ondotne Slovence. Naročil si je te dni sv. evangelije, da jih bode vsako nedeljo čital, kakor tudi "Krščanska mati", da bode čital pri shodih materinega društva.

Sv. misijon bodo imeli v cerkvi Sv. Štefana v Chicago, Ill. od 21. do 28. oktobra. Vodil ga bode Rev. Kazimir Zakrajšek O. F. M. — Bog daj svoj blagoslov!

Naša slovaška cerkev sv. Družine na Greenpointu, bode popolnoma prenovljena, prav kar jo slika naš slovenski akademični slikar G. J. Gosar. Dobila bode tudi nova krasna okna.

Rev. Anton Schiffrer, v Rock Springs, Wyo je poskrbel tudi za svoje farane ruskega obreda. Imel je za nje poseben mi-

sijon, katerega je vodil rusinski duhovnik.

"Glas Svobode" se nas strašno boji Revček, osliček! Do sedaj smo si vsi slovenski listi pošiljali vsak list v zame-no. In vsi drugi listi še to delamo. "Glas Svobode" so pa naše pogrete "koprive iz rdečih vrtov" ostale v želodcu, da je re-vežu Kondatu kar sapo zaprlo in ne upa si nam več pošiljati svojih kopriv. Seve-da mi smo mu jih dobro pogreli; pogre-ta "rihta" pa nikdar ni dobra. — Nam je res prav žal, da je prišlo do pretrganja diplomatskih zvez s kraljem "farskih smetišč in gnojšč" iz dične Chicage!

V Sheboygan, Wis. se ustanavlja nova podružnica Društva Najsv. Imena, (Zveza K. S.) Naš navdušeni rojak Frank Mikolič je duša tega gibanja. Kakor se nam poroča pridobil je za društvo 26 mož. — Čast mu in vsem udom! Možje na noge! Prvo skupno obhajilo bo-do imeli dne 28. oktobra, sprejem v društvo pa 29. zvečer. —

Možakarji, slovenski, katera naselbina bode naslednja? — Na noge!

Rev. Jan Smoley, župnik v Superior, Wis., je sprejel župnijo v Iron River, Wis. Od tam oskrbuje tudi več misijon-skih postaj, tako v Danby, kjer je kakih 80 slovaških, slovenskih in hrvatskih družin. Sv. mašo imajo vsako 3. nedeljo v mesecu. Sploh je v Ashlandskej okoli-ci okrog 200 slovenskih in hrvatskih družin. V naselbini Moquah je 90 slovaških družin in v Ino 34.

Rev. Matija Šavs, dosedaj večletni župnik v Delano, Minn. je imenovan naslednikom Msgr. Pluta v Shakopee, Min. — Našemu rojaku in podporniku časti-tamo!

Ubito je v Forest City, dne 27. aprila Franka Svigel, našega naročnika. Prav iskreno ga priporočamo v molitev vsem naročnikom. Naj v miru počiva!

Naša upravница, gospica Ula Zakrajšekova je nastopila v Clevelandu na drugem koncertu Zveze Jugoslov. Pevs. Društev, meseca septembra.

O njenem nastopu piše "Glas Naroda":

"Solo, katero je pela gdč. Ula Zakrajšekova nam je imponiral in priznati moramo, da tako izborne solistinje še nismo slišali v Ameriki. Vse je prekašal njen glas v pesmi "Na Ozlju gradu". Tu je pokazala vso silo in lepoto svojega glasu. Po koncertu je vsakdo hotel govoriti z njo, vsakdo ji stisniti roko. Zares, očarali ste nas". — "Mi naši marljivi in navdušeni sotrudnici prav iskreno častitamo in se z njo veselimo tega velikega njenega uspeha. Gospica Zakrajšekova je tudi drugače navdušena narodnjakinja in zavedno katoliško dekle. Tu v New Yorku vodi in poučuje tamburaški klub "Slovenka", deluje marljivo pri vseh cerkvenih in narodnih prireditvah, kakor tudi pri "Domovini". Častitamo!

Drugo vojno posojilo je razpisala naša vlada in po celi državi vlada veliko navdušenje zanj. Kakor zadnjič pri prvem posojilu, tako bode tudi sedaj pri tem, da bode vlada dobila veliko več, kakor pa želi. — Tudi med Slovenci vlada navdušenje za to posojilo in veliko rojakov bode pomagalo našemu predsedniku Wilsonu v njegovem boju za pravico in demokracijo. — Rojaki, kupujte **vojno posojilo!**

Za naše naročnike se bero sv. maše redno vsaki mesec.

Moško društvo Najsvetejšega Imena za Brooklyn, je imelo v oktobru važno se-jo, pri kateri se je marsikaj dobrega sklenilo. Med drugim je društvo enoglasno sklenilo, da pristopi k Zvezi Katoliških Slovencev. Tako je to društvo prvo, ki je korporativno pristopilo k Zvezi letos in za to dobi števil. I.

Cleveland, O. — Gospod urednik: — Sedaj sem pa tukaj pri svoji prijateljici in vaši zvesti naročnici. Mrs. Schmuck. — Radovedna sem, kako se je obnesel naš materni shod na praznik Žalostne Matere Božje v Brooklynu. Upam, da je veliko novih družstvenic pristopilo. — Tu v Clevelandu je lepo in se mi dopade, samo ko bi mogla sem seboj prineset cerkev Žalostne M. B. — Resnico vam povem, da sem že 13 let v Ameriki, pa nisem še slišala toliko slovensko govoriti, kakor tukaj. Najbolj se mi je pa žalostno zdelo, ko smo obhajali god Žalostne Matere Božje. Pri svetem obhajilu nas je bilo par mož in par deklet pa šolske sestre. Res se mi zdi žalostno tukaj, ko je toliko mater, pa nimajo tega lepega materinega društva. Imajo oltarno društvo. Slišala sem, da je tudi to lepo, ali brez materinega društva pa bi ne smela biti nobena slovenska naselbina v Ameriki. Pozdravljam vse sestre, materinega društva, zlasti sestre v Brooklynu.

K. Schneller.

Pueblo, Colo. — Zgubili smo č. g. Urbana, ki so bili prestavljeni v St. Vincent College, Beatty, Pa. Zelo nam je žal in jih jako pogrješamo ker smo se naučili jih spoštovati in ljubiti, ker so bili zmiraj prijazni in veseli in so nas tako goreče učili krščanski nauk. Za vsako reč v fari so se zelo zanimali in tudi slovenski jezik so se bili že dobro naučili.

Bog jim plačaj njihov trud in daj jim obilen uspeh v novem delu!

Namesto č. g. Urbana so dobili č. g. Ciril Zupan, njihovega brata č. g. Petra Zupan O. S. B. za pomočnika. Tudi vneto delujejo in ker so Slovenec lahko pomagajo pri spovedovanju. Voščimo jim dober uspeh in blagoslov božji na njihovo delo. Dobro došli!

Mr. Gašper Princ, naročnik Ave Maria, je po kratki boleznii mirno zaspal v Gospodu.

Zapušča ženo, in osem neodraslih otrok. Bil je v več družtvih in je tako preskrbel za družino. Bil je dober in vnet katoličan, vedno pošten in delaven; pravi zgled družinskega očeta. Naj v miru počiva.

Naš župnik č. g. Ciril, se jako trudijo da bi ljudje bolj prišli k večernicam in v ta namen so začeli "Question Box", ker bodo odgodvarjali na razna vprašanja.

V nedeljo zvečer so nam razložili zakaj se rabi latinski jezik skoraj po celem svetu v katoliški cerkvi pri službi božji. Je zelo podučljivo. Našo šolo so obiskali č. g. Forster, Nemeč, ki se učijo slovenski jezik. V ta namen so šli v Evropo in tam šest mesecev obiskovali šole. Naš jezik jim je potreben ker je več Slovencev v njihovi župniji in misijonih, katere imajo v "Coal Comps".

Č. gospod so prišli k nam v šolo in so z velikim zanimanjem poslušali, ko smo brali in odgovarjali na razna vprašanja v slo-

venskem jeziku. Učimo se slovensko dvakrat na teden po eno uro. Učijo nas naše slovenske benediktinske sestre. Osramočeni smo se počutili ko smo videli koliko si prizadevajo naučiti se naš jezik mi smo včasih pa bolj leni v tem in ne vidimo potrebo drugega jezika kakor angleškega, pa obljubimo da se bomo poboljšali. Veste, striček, včasih je malo težko. Angleške besede se tako rade vmešajo.

Večje število naših fantov, je šlo v službo k "Unclu Samu". Mi molimo in upamo da jih bomo kmalu nazaj dobili. V naši cerkvi smo imeli na praznik Angelčkov varhov peto mašo za vse naše vojake.

Ljubi Bog daj nam tako težko pričakovani mir!

Ako ne neham, ne bo nič prostora, za druge.

Marija Frontel,

Cleveland, O. — Iskreno hvalo smo dolžni g. uredniku za tako lepi list, kakor je naš Ave Maria. Prepričan sem, da ni več drugega katoliškega lista, ki bi bil tako modro in lepo urejavan, kakor je naš Ave Maria. Kako jasno in natančno, pa tudi kako odločno nam pojasni vsako stvar, vsako tekoče vprašanje. Kako lepo pojasnjuje vse zmote. Kako nas pa tudi hrabri in navdušuje za spolnjevanje naših dolžnosti. Beri rojak, samo kaj nam svetuje v prvi številki septembra. Kar nam tam piše, bi morali prebrati ne enkrat, ampak dvakrat, trikrat. Da, preberi ta članek svojemu prijatelju in ako res išče resnice, naročil se bode na list.

Kaj pa je dolžnost vseh nas katoliških mož? Jasno je! — Ave Maria mora v vse slovenske hiše! Imaš prijatelja, kjer ga še nimajo? Ko ti prebereš list, daj, nesi ga mu, da ga bode parkrat bral in priporočaj mu, da bi se naročil! Da, dolžnost, sveta dolžnost vsakega zavednega katol. moža je. da se uvrsti za urednikom lista Ave Maria mu da svoje moči s tem, da list razširja, dopisuje vanj in ga podpira. — Objednem pa si ne morem kaj, da bi ne zaklical možem delegatom XIII. konvencije trikrat slava! Čast takim možem! Čast Vam, da se niste bali v javnosti nastopiti kot kat. možje, da ste se udeležili zborovanja Zveze Katol. Slovencev.

Frank Gaspari, zastopnik.

Skrajna nesramnost je, ako si upa neki L. Benedik sedaj oglašati v "Glas Naroda" nesramno brošurico "Vodiška Iohanca". Brošurica tako podlo sramoti ne samo prizadete duhovnike in katolike, temveč, sramoti naravnost nauke svete vere! Kako podla je slika, v kateri predstavlja blagoslovljeno vodo. — Mi nismo zoper to, če se sleparjenje ožigosa! Tudi nismo zoper to če se krivce okrtaci. odločno smo pa zoper to, ako se s tem sramoti cel duhovski stan, cela kat. cerkev! — Mr.

Benedik, vzemimo da bi vaš sin kdaj bil slab človek, vzemimo slepar, povejte, ali bi ne bilo podlo, ako bi radi vašega slabega sina napadal kdo še vas? — Ako je en brat ničvreden, ali morajo za to biti tepeni vsi bratje in sestre. — In to delate vi! Sram vas bodi! — G. Sakser v imenu katoliških zavednih mož, svojih naročnikov, vas lepo prosimo, nikar ne pustite, da bi se nas žalilo. Sicer ste pa tudi Vi katoličan in s tem nesramni Benedik tudi vas žali. — Ko bi Konda v Chicagi prinašal ta oglas bi tudi nič ne rekli.

Škofovo brošurico, "Ženinom in nevestam" in sicer pravo, katero nam je sam škof Jeglič poslal, pa mi prodajamo po 10c., kolikor je kdo hoče. Rojaki, bodite pametni in prihranite 40c.

Knights of Columbus so jasno pokazali pred celim svetom, kaj so in kakšen je duh, ki vlada v tej organizaciji.

Takoj, ko je Amerika poklicala prve svoje vojake pod zastavo in jih razdelila v posamezne "kampe" — vežbališča, da se pripravijo in izvezbajo za vojsko proti Nemčiji, je ta organizacija videla veliko nevarnost za vero in moralo tisoče katoliških fantov po teh vežbališčih. In kaj so storili? Sklenili so nakolektati en milijon dolarjev v namen, da poskrbijo za katoliške vojake vse potrebno, da jih zavarujejo pred temi nevarnostmi. V 3 mesecih pa je bil ta milijon skupaj. Kakor hitro je vlada postavljala te kampe, tako hitro so bili "Knights" že tam in enako hitro postavljali dvorane, poslopja za zabavo, knjižnice, pool-rooms, kegljišča, kapelice i. t. d. za nje. Naprosili so škofove posebnih duhovnikov — prostovoljcev, ki bi šli v te kampe in bili varhi in voditelji katol. fantov.

In to so storili sami od sebe. Ni jih prosila ne vlada, ne škofje. Nasprotno imeli so veliko težav predno so dobili od vlade dovoljenje, in še več predno so škofje potrdili njih načrte in jim dali duhovnikov.

Komaj je bil ta milijon nabran, šli so še dalje! Sklenili so nabrati še tri milijone dolarjev, katere hočejo pa porabiti:

1. Za vzdrževanje duhovnikov prostovoljcev, ki bi se prostovoljno posvetili izključno skrbi za katoliške fante vojake.

2. poslati in vzdržati hočejo nad 200 duhovnikov, ki bi šli na bojno polje prostovoljno na pomoč 181 vojaškim kapelanom, katere je vlada tja poslala, da bi imeli vojaki v trenčah in bolnišnicah dovolj duhovnega vodstva in duhovne tolažbe in pomoči v smrti.

3. postaviti v vseh šestnajstih velikih narodnih vojašnicah velika poslopja za zabavo, katerih vsako naj stane okrog \$14.000.

4. enako postaviti taka poslopja v vseh šestnajstih narodnih obrambenih kampih, vsako poslopje nekako \$6.000.00.

5. postaviti petindvajset do trideset zabavišč v tako zvanih "expansion camps", "naval training stations", "aviation stations".

6. poskrbeti prostore, kjer bi vojaki ob

prostih urah našli primerne razvedrila.

7. poskrbeti za vsako teh poslopij oltar in vse potrebno za službo božjo.

8. opremiti ta poslopja z gramofoni, ploščami, dobrimi knjigami in dnevnimi časniki.

9. poskrbeti katol. vojakom molitvenih knjžic, rožnih vencev in drugih devotionalij.

10. poskrbeti takozvane "Chapel-cars" — cerkvice na kolesih, avtomobilih ali železniških vozovih, ki bi omogočili vojaškim duhovnikom poskrbeti vojakom potrebno službo božjo.

11. Uzdruževati takozvane "informacijske urade", ki bi posredovali dopisovanje med vojaki in njih domačimi ali pošiljanje darov, ali sploh dajati potrebnih pojasnil vojakom o domačih in domačim o vojakih.

In tako dalje.

Slovenski možje, to so storili "amerikanski možje in fante, združeni v katol. organizaciji "Knights of Columbus!!" Kaj pravi te vi na to? — Pri nas je pa fanatik, prenatpež, je klerikalec ako samo kaj malega omenja o veri!

Povejte, kdaj se je v katoliški Avstriji takole poskrbelo za varstvo vere in morale našega vojaštva? Nikdar!

Da, kako smo mi še zadaj, zadaj za drugimi. Pri tem si pa že mislimo, kako smo napredni!

Ali ima kdo molitvenik "Krščanska Mati", katerega je izdala Družba Sv. Mohorja pred leti? Kdor bi jo lahko pogrešil, ga prosimo, da bi nam jo poslal.

Ch'čaškem shodu S. R. druženja je dalo naše uredništvo par jako pametnih in modrih nasvetov, ki bi celo akcijo jako pospešili, ki bi omogočili skupen nastop vseh strank in mož vsakega prepričanja in ki bi tudi pred ameriško vlado imeli vpljiv. — Toda zborovalci so jih zavrgli! — Dobro! — Potem ne recite, da mi cepimo narod in ne trdite, da želite imeti med seboj ves narod, toraj tudi katol. zavedne može in slov. duhovnike. — Da, vemo! Vam gre samo in edino za osebe in lastno korist več kot za narod.

RDEČE KOPRIVE.

Na slovaškem shodu za osvobojenje Slovkov — trdijo naši rdečkarji — so govorili: Socialist, brezverec, in kat. duhovnik. — Da! Tam je to mogoče, kar so socijalisti in brezverci sicer brezverci toda gentlemani. Ko bi si med Slovaki upal kdo tako napadati vero, kakor jo med nami napadate in sramotite vi, niti najbolj rdečkasti rdečkar en dan ne bi trpel takega lista v svoji hiši. Pri nas imamo seveda bolj "primojduševske" želodce (oprostite tej besedi), ki tudi tako smrdljiv gnoj prebavljajo, s kakoršnim na pr. Konda pita naš narod. — Vendar, hvala Bogu, tudi slovenski želodci so začeli postajati občutljivejši. Kondatov gnoj jim je začel ostajati v želodcu in povzročati težek glavobol.

Sv. Monika

Zgled krščanskim materam.

P. B. S. ofm.

DEN izmed prvih obiskov Avguštinovih v Milanu je spevši v Milan, piše Avguveljal škofu Ambrožu. Doštin, sem šel k škofu Ambrožu, ki je bil znan po vsem svetu kot najveljavnejši mož in Tebi, o Bog, vdani služabnik. Slep kakor sem bil, me je privedla tvoja roka k njemu, da bi mi odprl oči in me pripeljal k Tebi. Ta častitljivi mož me pripeljal k Tebi. Ta častitljivi mož me je sprejel z ljubeznijo, vredno škofa in me zagotovil, da je vesel, ker me more pozdraviti v Milanu. Pričel sem ga spoštovati in ljubiti, ne v prvi vrsti kot učenika resnice, ampak kot moža, ki je bil tako prijazen z menoj.

Po prvem obisku je Avguštín srčno že-

lel slišati Ambroža očitno v cerkvi. Sve-tnik je pridigal ljudem vsako nedeljo, razlagajoč sv. evangelij tako preprosto in zgovorno, da je njegova beseda prevzela dušo Avguština. Zdelo se je sicer, da se je Avguštín do cela otesel krive manihejske vere; toda ni bil še razpoložen, da bi globlje proučaval, kaj zahteva katoliška vera. Nekak obup, da bi našel resnico, se ga je polastil. In v tem žalostnem dušnem stanju ga je našla Monika, ko je prišla v Milan.

Avguštín ji je brž povedal, da ni več krivoverec. Ali Monika ni bila s tem še zadovoljna; kajti njeno trdno upanje je bilo, da bo Avguštín postal pobožen in goreč kristjan, četudi je še zdaj tako zelo zakopan v svojih zmotah.

Po sestanku z Avguštínom je bila tudi Monike prva pot k škofu Ambrožu. Njemu je hotela razodeti svoje dvome in bojazni, pa tudi svoj up ter ga prositi še bolj goreče kot starega škofa v Tagasti, da bi ž njim občeval in ga uripovedel h katoliški veri. Ambrož jo je potolažil ter ji obljubil pomagati, da doseže svoj sveti namen.

Vso srečno se je čutila Monika v Milanu, ker je našla najboljšega svetovalca in pomočnika v škofu Ambrožu. Želela je, da bi ž njim občeval in ga privedel njemu, zato ga je pošiljala zdaj radi tega zdaj radi drugega uzroka k njemu.

Nekega dne je bila v dvomu ali je post ali ne. Bila je sobota. Na ta dan je bil post v Afriki. V Milanu je pa opazila, da se ljudje ne postijo ob sobotah, zato ni vedela kako bi storila. Vprašala bi bila lahko sama Ambroža, pa poslala je Avguština, ki ji je prinesel tale odgovor od njega: Drži se postav Cerkve, kjer živiš. Ako si v Rimu, posti se kakor je post v Rimu. Ako si pa v Milanu, ravnaj se po postavah v Milanu.

V Milanu je Monika še več molila in se še bolj pokorila, da bi čimpreje privedla Avgušтина k pravi veri: Vsako nedeljo je bila v cerkvi z Avguštinom, da sta poslušala govore sv. Ambroža. Avguštin je z veseljem poslušal izvrstnega govornika; toda ne s pravim namenom kakor piše sam, ampak samo iz radovednosti, kako govori, ne pa kaj govori in uči. Vendar polagoma je pričelo sijati v njegovo srce solnce resnice. Začel je razmišljati nauke sv. vere, katere je slišal. Bil je enak bolniku, ki je postal žrtev neizkušene in neveščega zdravnika in zato ni zaupal nikomur svojega stanja. Bil je samo eden, kateri je mogel zadobiti njegovo zaupanje — in ta je bil sv. Ambrož.

Delo sv. matere Monike je pričelo kazati povoljni uspeh. Polagoma se je bližala svojemu cilju. Tudi pri njej se je potrdila resnica: otroci postanejo taki, kakor jih odgoji mati. Gotovo se zgodi še danes marsikateri materi, kakor se je svoj čas godilo sv. Moniki, da ata ali oni njen otrok zaide na kriva pota. Naj bi pač vsaka mati posnemala sv. Moniko in po njenem zgledu delala in molila za spreobrnjenje izgubljenega otroka. Upati sme kakor ona, da ga bo privedla nazaj k Bogu.

Toda resnica je in ostane: otroci bodo taki, kakor jih je odgojila mati. Zato premišluj večkrat, krščanska mati, da tudi tebi govori Bog, ko ti podari dete, kakor je govorila Faraonova hči Mozesovi materi: Vzemi tega otročiča in odgoji mi ga, jaz ti bom dal plačilo. Tvoji otroci so božji otroci, to je vzvišena resnica zate; zato jih pa tudi uči, da bodo otroci ljubili nebeškega Očeta in mu zvesto služili. Moji otroci so božji otroci; tako si pogosto misli in govori sebi, in zato jih varuj greha, da ne bodo izgubili dedščine, katero jim je pripravil nebeški Oče. Moji otroci so božji otroci, Bog jih bo enkrat terjat iz moje roke. To si pogosto misli krščanska mati in tako boš svoje dolžnosti do njih zvesto izpolnovala in enkrat lahko dala za nje odgovor.

Vsaka mati bodisi bogata ali revna misli noč in dan kako bi privedla otroke k temu, da bodo enkrat res srečni, da se jim bo dobro in bolje godilo kot materi. K taki sreči pa ne more privedti otrok ne bogastvo ne častne službe ne učenost. Saj vidimo, da je več kot en milijonar ali visok državnik ali slavljeni profesor postal nezadovoljen z življenjem, da mu je postalo njegovo življenje neznosno in si je vzel strupa ali si pa pognal kroglo v glavo.

Če hoče biti človek srečen na tem svetu, kolikor je pač tu možno biti, mora v njegovem srcu vladati red, mora biti človek v pravem razmerju do Boga, mora premagovati svoje strasti in se resno prizadevati za čednosti. Vsakdanja skušnjava kaže, da je priprost pa zvest kristjan tisočkrat srečnejši in zadovoljnejši kot pa bogat človek, ki ima še tako imenitno službo, pa živi v nasprotju s svojim Bogom.

Da bo pa otrok mogel pozneje krepostno živeti ter zvesto izpolnovati dolžnosti do Boga, do bližnjega in sebe, je treba, da so ga stariši navajali k temu v njegovi mladosti, kajti za poznejše življenje se položi podlaga v mladosti kakor pove sv. pismo: Mladenič vaju svoje poti, tudi v starosti od nje ne stopi. Kakor se kdo nauči v mladosti, tako ravna v starosti.

Pota za srečno življenje pa ne more najti slab in neizkušen otrok. Navezan je popolnoma na druge, posebno na svoje stariše in predvsem na svojo mater. Zato je najbolj odvisno od matere, odvisno od tega, kako ga odgoji, kakšen bo v poznejšem življenju, kakšen bo v večnosti. Ali bo njen otrok, ki ji je tako drag, ki jo vsak dan kliče s sladko besedo mati, ali bo ta njen otrok pozneje dober, kreposten in srečen ali pa hudoben, grešen in nesrečen ali bo enkrat večno pri Bogu v nebesih blažen ali pa v peklu pogubljen — to je skoraj vse ali pa vsaj največ odvisno od matere. Nebesa ali pekel otroka so odvisna od matere! Kako resna misel za krščansko mater! Ka-

ko zelo jo mora pač ta misel vnemati, da se na vso moč trudi za dobro, krščansko odgojo otrok.

Pa še ena misel, misel na njeno lastno srečo mora krščansko mater vnemati, da dobro odgoji svoje otroke. Sv. Duh pravi: Oči svojega sina in te bo razveseljeval, in bo delal radost tvoji duši. Da dobro odgojeni otroci so čast in ponos, veselje in radost materi. Oni ji lajšajo težave življenja, oni ji slade njen križ in trpljenje. In ko se ji približi starost: z vsemi svojimi nadlogami, kako skrbe dobri otroci in se trudijo, da ji naredo miren in vesel večer njenega življenja. Oni so podpora, palica in tolažba ljubi mamici. Kako mirna ji je zadnja ura! Ona sme po pravici reči: dopolnjeno je. Dopolnjeno je ime nitno delo, katero si, o Bog izročil meni. Odgjila sem svoje otroke, ki so tudi tvoji v tvojem strahu in ljubézni; zato sem mirna in se zaupno ločim od njih v trdni nadi,

da bodo prišli vsi za menoj k tebi v nebesa, da bodo tam vso večnost moja čast in krona. Srečna smrt dobre in svete matere!

Kako drugače pa je pri slabo odgojenih otrocih. Sv. Duh pravi: Razuzdan sin je očetu (in ravnotako materi) v sramoto. In hči mu je v škodo. Kolikokrat se uresničuje ta beseda v življenju! Koliko sramote, skrbi in nadloge napravljajo slabi otroci s svojim vedenjem materi! Kako neljubeznivo, da kako surovo ravnaajo včasih z njo! Koliko skrbipolnih dni, koliko prečutih noči ji povzročajo! Kako ji grene večer življenja in napolnijo celo njeno zadnjo uro s strahom in grozo. Da mati, katera želi sama sebi dobro in želi biti srečna, se mora z vso skrbjo posvetiti vzgoji otrok, le tako sme upati dobro in srečno prihodnjost. O, da bi pač vsaka slovenska mati imela to vedno za svojo največjo nalogo ter z vso resnobo odgojevala svoje otroke za **Boga in čednost!**

Ustanovitev novega Materinega društva v Canonsburgu, Pa., se je izvršilo slovesno, dne 30. septembra. Ob 2. uri popoldne se je zbralo v cerkvi sv. Patricija lepo število slovenskih mater katerim so se pridružile tudi slovaške in poljske matere. Rev. Kazimir Zakraješk O. F. M. je imej prav tedaj sv. misijon v bližnjem Bridgevillu in je prišel v Canonsburg, da je izvršil ta slovesni sprejem. Imel je najprej nagovor in na to je bilo okrog 30 mater slovesno sprejetih v društvo. — Bog blagoslovi novo društvo! Slovenske matere, pristopajte k temu lepemu društvu!

V Materino društvo v Bridgeville Pa. se je zapisalo med misijonom 28 slovenskih žena. Dober začetek. Kakor hitro bode vse potrebno urejeno, imeli bodo slovesni sprejem.

Iz društva Krščanskih mater v New Yorku, N. Y. Minul je glavni praznik Žal. Matere Božje in mislim, da bo vsaki društvenici in tudi drugim ostal dobro v spominu. Pripravile smo se lepo z devetdnevnicó, namreč vsaki večer je bil sv. rožni venec Matere Božje, sedem žalosti, litanije in blagoslov z najsvetejšim. V nedeljo dne 16. septembra ob deveti uri je bila petá sv. maša in skupno sv. obhajilo k kateremu so pristopile vse društvenice. Na to so imeli naš duh. voditelj vlč. g. P. Benigen nad vse lepi govor od Matere Božje, in prosili naj jo posnemamo, ker smo si jo izbrale za svojo mater. Stoterna hvala vlč. g. župniku za ves trud, ki so ga imeli z nami.

Mrs. Mary Jazbec, tajnica.

ZAHVALA.

Na čast Lurški Materi Božji, in sv. Jožefu se zahvaljujem za uslišano molitev
(Adv.)
Agnes Wiscovich.